

Aftale om udmøntning af satspuljen for 2015

Der er den 7. november 2014 indgået aftale om udmøntningen af satspuljen for 2015. Udmøntningen af satspuljen sker i overensstemmelse med *tabel 1 og 2 nedenfor*.

Aftalen indebærer, at der i perioden 2015-2018 udmøntes i alt 3,8 mia. kr. til at forbedre vilkårene for udsatte grupper mv. Heraf afsættes 2,2 mia. kr. til psykiatrien, jf. Aftale om satspuljen for perioden 2015-2018 til psykiatrien af 20. juni 2014.

Ud af den samlede udmøntning vedrører 0,2 mia. kr. omprioriteringer.

Med den samlede aftale afsættes midler til initiativer på følgende områder:

- Personer med psykiske lidelser
- Opfølgning på sociale 2020-mål
- Sundhed for udsatte grupper
- Øvrige socialt udsatte
- Svage ældre og demens
- Mennesker med handicap
- Styrket integration
- Udsatte grupper på arbejdsmarkedet
- Øvrige, herunder private ansøgere

I bilag 1-4 ses aftaleteksterne fra henholdsvis sommerens decentrale satspuljeforhandlinger om psykiatrien i Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse samt efterårets decentrale satspuljeforhandlinger i henholdsvis Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Social- og Integrationsministeriet.

Parterne bag forhandlingsresultatet er regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti.

Tabel 1**Aftale om udmøntning af satspuljen 2015 af 20. juni 2014**

Nr.	P/D	Initiativer, mio. kr., 2015-priser	2015	2016	2017	2018	I alt
Udmøntning i alt			350	725	725	400	2.200
Psykatri							
1	P/D	Mere kapacitet af høj kvalitet	200	300	300	300	1.100
2	D	Flere og bedre kompetencer i psykiatrien	39	84	54	23	200
3		En moderne psykiatri – bedre fysiske faciliteter og rammer	100	300	300	-	700
4		Tværfaglig indsats i børne- og ungdomspsykiatrien	11	11	11	17	50
5		Reservation til psykiatri	-	30	60	60	150
I alt			350	725	725	400	2.200

Anm.: Det er angivet i tabellen, hvorvidt initiativerne eller dele af initiativerne medfører permanente udgifter (P) og/eller skal DUT-forhandles (D). Initiativ nr. 1 medfører et helt eller delvist permanent træk på satspuljen.

Tabel 2**Aftale om udmøntning af satspuljen 2015 af 7. november 2014**

Nr.	P/D	Initiativer, mio. kr., 2015-priser	2015	2016	2017	2018	I alt
Udmøntning i alt			488,7	448,9	348,9	324,5	1.611,0
Opfølgning på sociale 2020-mål							
1	P/D	Styrkelse af plejefamilieområdet ¹⁾	14,6	26,0	20,5	19,6	80,7
2		Styrket fagligt niveau blandt udsatte børn i folkeskolen	5,4	13,2	10,3	6,7	35,6
3		Styrket sprogindsats for 0-2 årige i dagtilbud	2,8	2,7	2,8	2,7	11,0
4		Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud	3,7	3,8	1,2	1,9	10,6
5		Midlertidige overgangsboliger til unge hjemløse og akutte overnatningstilbud	26,0	2,3	1,0	1,4	30,7
6	P/D	Et liv uden vold – Styrket indsats over for voldsramte	42,6	13,6	15,4	16,0	87,6
7	P/D	Øget kvalitet i alkoholbehandlingen	6,9	8,6	6,0	6,0	27,5
8		Videreførelse af Videnscenter for Rusmiddelskader hos Børn	2,3	-	-	-	2,3
9	D	Styrket forebyggelse af rusmiddelskader hos børn af misbrugere – familieambulatorier	9,0	3,6	3,7	3,7	20,0
10		En styrket indsats for unge med hashpsykoser	2,0	-	1,0	-	3,0
11		Pulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler	2,0	-	1,0	-	3,0

12	Lektier Online	2,5	2,3	1,7	-	6,5
13	Brug for alle unge	4,0	8,0	8,0	8,0	28,0
14	Efterværn og netværksgrupper for nuværende og tidligere anbragte børn og unge	54,0	3,0	3,0	37,3	97,3
	I alt	177,8	87,1	75,6	103,3	443,8
Sundhed for udsatte grupper²⁾						
15	Seksuel og reproduktiv sundhed	-	5,3	-	-	5,3
16	Forebyggelse af HIV	3,1	-	2,9	-	6,0
17	Evaluering af Livslinien	0,5	-	-	-	0,5
18	En særlig indsats for børn og unge af forældre med psykiske lidelser	4,2	-	4,3	0,5	9,0
19	Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger	1,5	-	-	-	1,5
20	D Tilskud til psykologbehandling	-	4,9	4,8	4,8	14,5
21	Pilotprojekt vedr. socialt udrykningskøretøj	2,7	2,3	-	-	5,0
22	Pulje til tilbud til familier med uheldeligt syge børn	12,0	-	-	-	12,0
	I alt	24,0	12,5	12,0	5,3	53,8
Øvrige socialt udsatte						
23	Styrket indsats til forebyggelse af vold på botilbud	12,0	1,2	0,6	1,7	15,5
24	Rådet for Socialt Udsatte – Udviklings- og aktivitetsbevilling	2,0	2,0	-	-	4,0
25	Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel	24,0	13,7	13,7	13,7	65,1
26	Afsavnsundersøgelser	2,5				2,5
27	Deltagelse og frivillighed for alle	11,0	19,1	1,1	1,3	32,5
28	Analyse på socialområdet	2,0	4,0	-	-	6,0
29	Børneforløbsundersøgelsen	3,2	1,5	-	-	4,7
30	Konflikthåndtering som forebyggelse – Når forældre skilles	9,0	12,8	12,8	14,2	48,8
31	Videreførelse af Projekt anonym stofmisbrugsbehandling	2,5	-	-	-	2,5
32	Pulje til uddeling af julehjælp	4,0	-	-	-	4,0
33	Pulje til sommerferiehjælp	5,0	-	-	-	5,0
34	P Behandling af børn og unge	1,0	26,0	27,0	70,0	124,0
35	Læringskonsulenternes inklusionsindsats	-	20,0	20,0	-	40,0
36	Alternative idrætsformer for børn og unge	2,5	2,0	2,0	-	6,5
37	Idræt for personer med særlige behov	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
38	P Børn af fængslede og deres familier	5,6	5,6	6,6	6,6	24,4
39	Mulighed for fritidsjob på STU	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
40	Bedre samspil mellem uddannelseshjælp, SU og den sociale indsats	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
41	Gældsrådgivning til borgere på offentlig forsørgelse	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0

		113,3	134,9	110,8	134,5	493,5
I alt						
Svage ældre og demens						
42	Uddannelse af demensnøglepersoner	4,5	5,1	6,2	4,2	20,0
43	Aflastning af pårørende til demente i egen bolig	-	17,4	0,3	-	17,7
44	Redskab til målrettet pleje af demente	3,6	4,6	5,0	1,3	14,5
45	Demensboliger	18,0	16,0	16,0	-	50,0
46	Udvikling af bedre rammer for det gode måltid for ældre	6,0	-	5,0	-	11,0
47	Videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens	-	6,4	7,4	5,4	19,2
48	Videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter	6,8	-	-	-	6,8
49 D	Kortere ventetid til genoptræning	6,9	36,0	27,0	27,0	96,9
50	En værdig død - modelkommuneprojekt	7,6	-	6,4	-	14,0
I alt		53,4	85,5	73,3	37,9	250,1
Mennesker med handicap						
51	Implementering og opfølgning på kommende reform af servicelovens voksenbestemmelser	3,1	2,1	0,6	2,0	7,8
52	Bedre hjælp til unge og voksne med ADHD	3,4	6,2	1,3	1,8	12,7
53	Forlængelse af midlertidig driftsstøtte til Robobraille	1,6	-	-	-	1,6
54	Nye veje til aktiviteter og ledsagelse for personer med handicap	8,6	15,6	15,2	-	39,4
55	Forældreprogrammer	-	4,5	11,5	-	16,0
56	Pulje til tilgængelighedsforanstaltninger	8,0	8,0	8,0	8,0	32,0
I alt		24,7	36,4	36,6	11,8	109,5
Styrket integration						
57	Styrket indsats til unge, der flygter fra tvangsægteskaber eller andre alvorlige æresrelaterede konflikter	9,7	7,2	7,1	-	24,0
58 P/D	Styrket indsats til forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme	21,2	14,3	13,3	12,1	60,9
I alt		30,9	21,5	20,4	12,1	84,9
Udsatte grupper på arbejdsmarkedet						
59	Indslusning på arbejdsmarkedet	7,5	11,0	-	-	18,5
60	Rum til udsatte på arbejdsmarkedet	9,5	10,7	5,0	6,0	31,2
61	Videreførelse af projekt om helhedsorienteret indsats for au pairs i Danmark	2,0	2,0	-	-	4,0
62	Beskæftigelseskonsulenter til veteraner	4,0	6,0	-	-	10,0
63	Jobbanken	-	3,1	-	-	3,1
64	TopVirk	-	0,9	-	-	0,9
I alt		23,0	33,7	5,0	6,0	67,7

Øvrige, herunder private ansøgere							
65		Handicapidrættens Videnscenter	-	1,3	-	-	1,3
66		Fritidsjobambassadører til unge fra udsatte boligområder	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
67		Efterskoleforeningens stipendieordning	1,0	3,1	4,3	2,7	11,1
68	P/D	Efterregulering af anonym stofmisbrugsbehandling	-	3,3	3,3	3,3	9,9
69		Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.	28,0	20,0	-	-	48,0
70	P	Drifts- og forankringsstøtte til frivillige organisationer mv.	7,6	4,6	2,6	2,6	17,4
		I alt	41,6	37,3	15,2	13,6	107,7
Omprioriteringer af fremadrettede bevillinger							
71	P	15.13.23.22 Lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser	2,1	2,6	2,7	2,7	10,1
72		15.74.10.50 Dokumenterede metoder i bostøtteindsatsen for mennesker med psykiske lidelser	2,1	2,0	3,7	-	7,8
		I alt	4,2	4,6	6,4	2,7	17,9
Omprioriteringer af uforbrugte midler³⁾						Beløb (mio. kr. 2015-pl)	
73		14.51.11.10 Fremme af udvikling i almene boliger mv.					8,0
74		14.51.51.10 Tilskud til indsats i problemramte boligområder					1,1
75		14.51.51.20 Tilskud til helhedsorienteret gadeplansindsats					9,5
76		14.51.55.10 Tilskud til fraflytning i ghettoområder					3,8
77		14.61.01.10 Forebyggelse af kriminalitet i socialt udsatte boligområder					11,4
78		14.61.03.30 Indsats mod kriminalitet og forsøg med belastede skoler					0,2
79		14.51.53.10 Sociale Viceværter					1,2
80		14.61.04.10 Udmøntning af Byudvalgets forslag mv.					0,7
81		14.51.51.30 ⁴⁾ Forebyggelse af hjemløshed og udsættelser					-0,9
82		14.61.03.20 ⁵⁾ Styrkelse af frivilligt arbejde i socialt belastede områder					-0,3
83		15.11.34.10 Parrådgivning					0,4
84		15.13.22.40 Socialhistorisk projekt					0,1
85		15.13.23.22 Lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser					3,8
86		15.13.23.40 Kvalificering af indsatsen for familier med handicappede børn					0,0
87		15.13.25.10 Udgifter til afholdelse af tolkning					1,5
88		15.13.25.20 Tilskud til driften af Den Nationale Tolkemyndighed					1,5
89		15.13.28.30 Uddannelse, kurser mv. for frivillige inden for det sociale felt					0,7

90	15.13.28.70 Frivillig gældsrådgivning	1,4
91	15.16.01.20 Efteruddannelse	2,5
92	15.23.07.10 Børnefamilieydelse til udsendte i 3. lande	1,4
93	15.25.11.10 Oplysningskampagner og opkvalificering af arbejdet vedr. udsatte børn og unge	0,1
94	15.64.12.10 Sociale teknologier for mennesker med funktionsnedsættelser	0,7
95	15.74.10.20 Fremrykningspuljen	11,5
96	15.74.10.50 Dokumenterede metoder i bostøtteindsatsen for mennesker med psykiske lidelser	2,3
97	15.74.15.10 Udfasning af driftstilskud til botilbud, bostøtte, væresteder mv.	2,9
98	15.74.15.30 Udvikling af bostøtte	13,8
99	15.75.09.10 Innovation og udvikling i den sociale indsats	5,5
100	15.75.09.20 Aktivt medborgerskab og frivillighedskultur	0,5
101	15.75.09.30 Frivillige organisationers virke	0,1
102	15.75.10.72 Pulje til sommerferiehjælp	0,1
103	15.75.20.20 Styrkede kompetencer hos de instanser, der møder de kriminelle børn og unge	0,0
104	15.75.20.30 Forbehandlingsprogram ang. Misbrug på sikrede afdelinger	0,2
105	15.75.20.40 Anvendelse af kognitive behandlingsprogrammer i de sikrede afdelinger og tilknyttede åbne afdelinger	0,4
106	15.75.20.70 Efteruddannelse på og evaluering af ny institutionstype	0,9
107	15.75.44.10 Styrkelse af efterværnsindsatsen	3,6
108	15.75.74.72 Satspuljeaftalen for 2013, overgangsstøtte til bevillinger, der udløber i 2012	0,1
109	15.75.74.74 Satspuljeaftalen for 2014, overgangsstøtte til bevillinger, der udløber i 2013	0,0
110	15.75.75.50 Aftjælp eller forebygge vanskeligheder for socialt udsatte grupper	0,4
111	15.77.01.31 Dialog, medborgerskab og etnisk ligebehandling	0,1
112	15.77.01.36 Aktivt medborgerskab	6,7
113	16.21.03 Pulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper	0,4
114	16.21.33 Kvalificering af træningstilbud til svært handicappede børn og unge	0,7
115	16.21.49 Kommunal indsats målrettet overvægtige børn og unge med særligt fokus på udsatte familier	0,6
116	16.21.51 Pulje til målrettet sundhedsfagligt tilbud til de hårdest belastede stofmisbrugere	3,0
117	16.21.56 Tilskud til sundhedsfremmende initiativer for unge uden for uddannelsessystemet	0,2
118	16.21.57.10 Pulje til kommunale forsøgsprojekter	0,6
119	16.21.58 Tilskud til vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne	0,8
120	16.51.10.10 Let tilgængelighed til akutte psykiatriske tilbud	2,9
121	16.51.10.20 Pulje til flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien	21,9
122	16.51.10.40 Pulje til forsøg med "Den gode psykiatriske	1,0

afdeling"		
123	16.51.10.50 Pulje til støtte og bistand til personer med debuterende sindslidelser	0,2
124	16.51.79 Styrkelse af indsatsen for mennesker med sindslidelser	11,1
I alt		141,7

Anm.: Det er angivet i tabellen, hvorvidt initiativerne eller dele af initiativerne medfører permanente udgifter (P) og/eller skal DUT-forhandles (D). Initiativ nr. 1, 6, 7, 34, 38, 58, 68 og 70 medfører et helt eller delvist permanent træk på satspuljen. Omprioriteringen af initiativ nr. 71 vedrører permanente midler.

- 1) Initiativet forventes fuldt indfaset i 2031 med en samlet årlig udgift på 19,0 mio. kr.
- 2) Temaet svarer til temaet *Øvrigt socialt udsatte* i den decentrale aftale om satspuljen for 2015 på sundhedsområdet. Øvrige initiativer på sundhedsområdet er opført under temaerne *Opfølgning på sociale 2020-mål* samt *Svage ældre og demens*.
- 3) Omprioriteringerne er afrundet til nærmeste hele 100.000 og opregnet til 2015-pl. Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer. Det samlede beløb indbudgetteres med 0 mio. kr. i 2015, 17,2 mio. kr. i 2016, 22,2 mio. kr. i 2017 og 102,3 mio. kr. i 2018.
- 4) og 5) Der er i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter foretaget primokorrekationer på tilskudsordninger for at kunne hensætte tilsagn i indeværende finansår. Der optræder derfor optræder negative omprioriteringer i tabellen.

Bilag 1. Aftale om satspuljen for perioden 2015-2018 til psykiatrien

1. Et betydeligt løft til psykiatrien

Partierne bag satspuljeaftalen på psykiatriområdet er enige om at afsætte 2,2 mia. kr. i aftaleperioden 2015-2018 til følgende overordnede indsatsområder:

Tabel 1
Prioritering af satspuljen til psykiatri, 2015-2018

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018	I alt
Prioritering af psykiatri - forår	350	725	725	400	2.200
Mere kapacitet af høj kvalitet	200	300	300	300	1.100
Flere og bedre kompetencer i psykiatrien	39	84	54	23	200
En moderne psykiatri – bedre fysiske faciliteter og rammer	100	300	300	-	700
Tværfaglig indsats i børne- og ungdomspsykiatrien	11	11	11	17	50
Reservation til psykiatri	-	30	60	60	150

Mennesker med psykiske lidelser skal have samme ret til hurtig diagnostik, udredning og behandling af høj kvalitet, som mennesker med fysiske sygdomme, som aftalt i satspuljeaftalen for 2007 til 2010. Gode fysiske rammer og velegnede faciliteter er vigtige for behandlingskvaliteten, patienters og personalets sikkerhed og for nedbringelse af tvang, og skal derfor ses i sammenhæng med en udvidelse af behandlingskapaciteten i psykiatrien.

Aftalen sikrer 2,2 mia. kr. til en ambitiøs kapacitetsudbygning og modernisering af den regionale psykiatri, som kan løfte behandlingskvaliteten og sikre en ligeværdig indsats for psykiatriske patienter. Det giver regionerne mulighed for at ansætte op imod 500 flere medarbejdere i psykiatrien til hurtigere udredning og behandling og dermed kortere ventetid. Aftalens initiativer og målsætninger skal understøtte en kulturændring, hvor mennesker med psykiske lidelser mødes med samme ligeværd som mennesker med fysiske sygdomme.

Der vil ske en årlig monitorering af og opfølgning på aftalen, herunder regionernes realisering af aftalens overordnede målsætninger. Regionerne inddrages i en konkretisering af målene, jf. i øvrigt aftalens kapitel 10.

2. Mere kapacitet af høj kvalitet

Regeringens psykiatriudvalg fastslår, at indsatsen for mennesker med psykiske lidelser så vidt muligt skal ske i nærmiljøet og med mindst mulig indgriben i den enkeltes liv. Indsatsen skal tilrettelægges mere ensartet og være af høj faglig kvalitet. Men denne udvikling skal suppleres af fokus på tilbud til dem, som fortsat har brug for indlæggelse og senge med højere tilknyttet bemanding på lukkede afdelinger.

Udviklingen i psykiatrien stiller krav om en effektiv og opfølgende ambulant behandling af god kvalitet, der bl.a. kan reducere risikoen for genindlæggelse, selvmord, misbrug og kriminalitet. Der er evidens for, at en opsøgende indsats i form af fx OPUS-teams er effektiv i forhold til nedbringelse af genindlæggelser, øget patienttilfredshed og fastholdelse i behandling.

Satspuljepartierne har i tidligere satspuljeaftaler bl.a. prioriteret udbygning af den psykiatriske kapacitet, herunder udgående og opsøgende aktiviteter, hurtigere hjælp til børn og unge med psykiske lidelser og styrket retspsykiatrien.

Tidlig og hurtig behandling af sygdom er væsentlige forudsætninger for, at den enkelte kan komme sig og vende tilbage til hverdagen, og fra september 2014 indføres en udrednings- og behandlingsret i psykiatrien i ændret form. Der vil blive fulgt op på, om regionerne efterlever udrednings- og behandlingsretten både på børn, unge og voksenområdet, herunder hvordan patienterne får klar information og vejledning i forhold til at benytte andre offentlige og private tilbud.

Satspuljepartierne konstaterer, at det er uacceptabelt, hvis der er lange ventetider i det offentlige sundhedsvæsen samtidigt med, at der eksisterer kvalificeret ledig privat kapacitet. Partierne er på den baggrund enige om, at regionerne – som en integreret del af den samlede del i monitoreringen af udrednings- og behandlingsretten – skal redegøre for, hvordan de bidrager til at nedbringe ventetiderne samt overholde udrednings- og behandlingsretten, herunder ved hjælp af privat kapacitet. Regionerne skal i den sammenhæng redegøre for, at privat kapacitet har været søgt anvendt i de konkrete tilfælde, hvor udrednings- og behandlingsretten ikke har været overholdt eller, hvor der i øvrigt er problemer med lange ventetider i psykiatrien.

Øget tilgængelighed til bl.a. ambulante tilbud og akutte tilbud og udvidede åbningstider, herunder aften og weekend vil understøtte tidlig og hurtig behandling. En udbygning af behandlingskapaciteten skal bidrage til en reduktion af ventetiderne til udredning og behandling for både børn, unge og voksne.

Partierne er på den baggrund enige om, at en udvidelse af kapaciteten gør det muligt for regionerne at reducere ventetiden yderligere. Satspuljepartierne har noteret, at der med aftalen om regionernes økonomi for 2015 er enighed om at følge udviklingen i henvisningspraksis, herunder drøfte behovet for evt. faglige og organisatoriske initiativer.

En ambitiøs kapacitetsudbygning i psykiatrien skal først og fremmest bidrage til hurtigere udredning og behandling og til realisering af målsætninger om:

- Kortere ventetider
- Flere ansatte, mere tværfaglighed og bedre kompetencer
- Mere behandling af høj kvalitet
- Øget effektivitet og ressourceanvendelse
- Øget aktivitet, bedre tilgængelighed og udvidede åbningstider
- Nedbringelse af overdødelighed
- Bedre sammenhæng og færre akutte genindlæggelser
- Større sikkerhed for patienter og ansatte
- Systematisk inddragelse af patienter og pårørende

Satspuljepartierne er enige om, at en permanent og ambitiøs udbygning af psykiatrien skal sikre en større ensartethed og høj kvalitet i indsatsen for mennesker med psykiske lidelser fx gennem udbredelse af evidensbaserede metoder, kliniske retningslinjer, implementering af pakkeforløb og sammenhæng til kommunale indsatser.

Partierne er på den baggrund enige om at afsætte 200 mio. kr. i 2015 og 300 mio. kr. årligt fra 2016 og fremefter til udbygning af kapaciteten i psykiatrien med fokus på at sikre høj kvalitet i indsatsen gennem implementering af evidensbaserede metoder og nedbringelse af ventetider.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Mere kapacitet af høj kvalitet	200	300	300	300	300

Midlerne fordeles til regionerne via bloktilskuddet på sundhedsområdet. Der vil årligt blive fulgt op på udbygningen af kapaciteten i psykiatrien, og der vil blive gjort status for realisering af målsætningerne, jf. *aftalens kapitel 10*.

En langsigtet udvikling af behandlingskvaliteten i psykiatrien forudsætter udvikling af ny viden om behandling, pleje og rehabilitering. Psykiatriudvalget anbefaler, at der udarbejdes en national strategi for forskning på psykiatriområdet. Satspuljepartierne afsatte med satspuljen for 2014 17 mio. kr. over 4 år til udarbejdelse af en strategi for forskningsområdet samt til gennemførelse af forskningsprojekter på psykiatriområdet. En prioritering af forskning på psykiatriområdet vil dels forbedre kvaliteten i indsatsen og dels højne psykiatriområdets anseelse. Det vil medvirke til, at flere finder området attraktivt, og at fx læger dermed vil søge de to psykiatriske specialer. Med aftalen om fordeling af forskningsreserven i 2014 til tværgå-

ende forskningsinitiativer er der bl.a. afsat 35 mio. kr. til forskning om bedre sygdomsforståelse, herunder om psykiske sygdomme. Partierne konstaterer på den baggrund, at der er taget væsentlige skridt til styrkelse af forskningen i psykiatrien og dermed fortsat udvikling af kvaliteten i psykiatrien.

3. Flere og bedre kompetencer på psykiatriområdet

Kvalitetsudvikling hænger tæt sammen med kompetencer og kultur hos både ledelse og personale. Medarbejderne i psykiatrien er den vigtigste ressource, og personalets faglige, personlige og etiske kompetencer er afgørende for, at den samlede indsats er af høj faglig kvalitet og med patienten i centrum. Der skal arbejdes systematisk med kompetenceudvikling af alle faggrupper på psykiatriområdet med henblik på at sikre en bred, tværfaglig behandlingsindsats af høj kvalitet.

En udbygning af behandlingskapaciteten fordrer kompetenceflytning til andre personalegrupper, herunder specialuddannede sygeplejersker i psykiatri, specialuddannede psykologer, ergo- og fysioterapeuter, musikterapeuter, social- og sundhedsassistenter, pædagoger m.fl. Det skal også ses i lyset af speciallægemanglen i psykiatrien.

Kapacitetsanalyser i psykiatrien viser, at der er potentiale for opgaveflytning. En forudsætning for opgaveflytning er, at der gennemføres den nødvendige opkvalificering af de involverede faggrupper med henblik på at sikre høj kvalitet og tværfaglighed i opgaveløsningen. Opkvalificering af personalet, der sætter fokus på bl.a. systematisk inddragelse af brugere og pårørende, konflikthåndtering, kognitiv terapi mv. vil kunne forebygge tvangsansværelsen, øge sikkerheden for patienter og personale samt sikre en ensartet høj kvalitet i behandlingsindsatsen.

Kompetenceløft og tværfaglighed i psykiatrien kan rette sig mod:

- Anvendelse af fysio- og ergoterapeuter m.fl. med henblik på bl.a. øget fysisk aktivitet
- Generelle tværfaglige kompetencer hos alle faggrupper baseret på evidensbaserede metoder (indenfor fx recovery, dialog, systematisk patient- og pårørendeinddragelse o. lign.)
- Specialiserede kompetencer hos medarbejderstaben (fx vedr. konflikthåndtering og deeskalering o. lign.)
- Specialiserede kompetencer hos specifikke faggrupper (fx uddannelse af specialsygeplejersker, specialpsykologer m. fl.)

Partierne er på den baggrund enige om at afsætte 39 mio. kr. i 2015, 84 mio. kr. i 2016, 54 mio. kr. i 2017 og 23 mio. kr. 2018 til et generelt kompetenceløft af personalet i psykiatrien, herunder med fokus på særlige kompetencer til nedbringelse af tvang.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Bedre og flere kompetencer på psykiatrimrådet	39	84	54	23	-

Midlerne fordeles til regionerne via bloktilskuddet på sundhedsområdet, *jf. aftalens kapitel 10*.

4. En moderne psykiatri – bedre fysiske faciliteter og rammer

Øget kapacitet og bedre faciliteter er vigtige forudsætninger i en mere ligeværdig psykiatri, hvor der er behov for forskellige behandlingstilbud. Fælles for alle mennesker med psykiske lidelser er behovet for gode fysiske rammer, der giver mulighed for fysisk og rekreativ udfoldelse, privatliv og sociale aktiviteter. Og gode fysiske faciliteter og rammer fremmer generelt arbejdsmiljøet og sikkerheden for personalet på afdelingerne.

Gode fysiske faciliteter kan understøtte effektive patientforløb, øge patientsikkerheden og har stor betydning for patienternes tilfredshed, mindre anvendelse af tvang samt den organisatoriske og faglige kvalitet. Fysiske faciliteter og rammer er ligeledes centrale for arbejdet med en sammenhængende indsats og et bredt behandlingsperspektiv fx med fokus på motion, kreative og dagligdags aktiviteter, musikterapi mv. Samtidig viser undersøgelser, at adgang til enestuer og størrelsen på patientens stue kan have betydning for forebyggelse af anvendelsen af tvang.

Tidssvarende fysiske rammer og faciliteter er afgørende for at sikre øget ressourceanvendelse, effektive arbejdsgange og behandling af høj kvalitet.

Forbedringer i de fysiske rammer og faciliteter skal bidrage til at realisere målsætninger om:

- Bedre behandlingskvalitet, herunder mindre anvendelse af tvang, fysisk udfoldelse, tværfaglig behandling mv.
- Mere effektive arbejdsgange
- Højere sikkerhed for patienter og personale
- Færre absenteringer fra psykiatriske afdelinger
- Flere enestuer
- Flere ude- og fællesarealer til sociale og rekreative aktiviteter, færdighedstræning samt motion
- "Fælleshuse" med samling af regional behandling og den kommunale sociale indsats (som fx Psykiatriens Hus)

Satspuljepartierne er enige om, at udviklingen mod en mere moderne psykiatri forudsætter yderligere modernisering og tilpasninger af de fysiske rammer og faciliteter i psykiatrien, der kan understøtte denne aftales målsætninger.

Partierne er på den baggrund enige om, at der afsættes 100 mio. kr. i 2015 og 300 mio. kr. i 2016 og 2017 til bedre fysiske faciliteter og rammer i psykiatrien, fx til flere enestuer, bedre fælles- og udearealer til sociale og rekreative aktiviteter samt byggeprojekter i den ambulante psykiatri, som understøtter sammenhæng mellem den regionale og kommunale indsats mv.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter og rammer	100	300	300	-	-

Midlerne afsættes i en pulje til regionerne, som fordeles med udgangspunkt i bloktilskudsnøglen. Udmøntning af puljen sker på baggrund af konkrete projektansøgninger fra regionerne baseret på overordnede kriterier, *jf. i øvrigt aftalens kapitel 10*. Aftalte regionale anlægslofter løftes i overensstemmelse med ovenstående prioritering.

5. Målrettet fokus på sikkerhed for patienter og personale

Sikkerhed for patienter og personalet i psykiatrien, skal øges. Kapacitetsudbygningen og bedre kompetencer vil sikre flere medarbejdere og flere medarbejdere med de rette kompetencer til løsningen af opgaverne i psykiatrien. Kompetencer inden for konflikthåndtering, -afværgning og dialog vil fx kunne reducere tilspidsede situationer og forebygge udadreagerende og evt. voldelig adfærd. Undersøgelser viser, at en specialiseret indsats afværger konfliktsituationer og reducerer tvang. Moderne fysiske faciliteter og rammer kan samtidigt sikre bedre adgang til udearealer mv., og kan dermed være med til at reducere konfliktsituationer. Det er bl.a. påvist, at vold og aggression kan relateres til situationer i forbindelse med bl.a. grænsesætning og kontrol, fx afslag på anmodning om at ryge, forlade afdelingen mv.

Aftalens initiativer kan på den baggrund bidrage til et mere sikkert arbejds- og behandlingsmiljø, hvor både patienter og personale føler sig trygge. Finanslovaftalen for 2014 vedr. målsætning om halvering af tvang og 50 mio. kr. til partnerskaber med regionerne om nedbringelse af tvang, vil samtidigt bidrage til et mere sikkert og trygt arbejdsmiljø.

Der er særlige patientsikkerhedsaspekter i psykiatrien i forhold til risikoen for blandt andet selvmord, selvskadende og udad reagerende adfærd. Der skal i moderniseringen af de fysiske faciliteter og rammer være fokus på at fremme sikkerheden for patienter og personalet. Fx ved, at der i byggerierne og indretningen sikres, at genstande, der kan bruges i fx selvmordsforsøg ikke er synlige og tilgængelige. Ligesom indretning og ruminddeling kan tilrettelægges, så personalet nemt kan få overblik, og dermed har mulighed for at foregribe eventuelle farlige situationer. Herudover skal de fysiske rammer og faciliteter understøtte, at indlagte

patienter på lukkede afsnit ikke utilsigtet forlader afdelingerne bl.a. kan moderne låsesystemer på vinduer og døre bidrage til dette. Færre absenteringer vil også medvirke til kontinuitet og fastholdelse af patienten i behandling.

Der er flere initiativer i gang, der skal øge sikkerheden for personalet og patienterne i bl.a. psykiatrien. I Beskæftigelsesministeriets regi er der fokus på forebyggelse af vold mod offentlige ansatte. Der er i indsatsen fokus på tre nye initiativer med en voldsforebyggelsespakke, rejsehold og særlig tilsynsindsats vedr. psykisk arbejdsmiljø. I Socialministeriets regi er der fokus på at forebygge vold overfor ansatte og beboere på sociale botilbud for bl.a. mennesker med psykiske lidelser og socialministeren har med satspuljepartierne indledt drøftelser herom, som følges op til efteråret.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om, at der samles op på igangværende initiativer på beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet. Dette skal danne grundlag for drøftelser i satspuljekredsen til efteråret om behovet for eventuelle analyser eller vidensopsamling om, hvordan sikkerheden effektivt kan sikres i den samlede psykiatri.

6. Systematisk inddragelse af patienter og pårørende

Psykiatriudvalget peger på, at inddragelse af patienter og pårørende er med til at skabe god kvalitet i behandlingsindsatsen. Velinformerede patienter udviser bedre efterlevelse af behandling, større tilfredshed med behandlingen samt bedre behandlingsresultater. Der er samtidigt vist en sammenhæng mellem afsnit, der har høj grad af patientinddragelse, også anvender mindre tvang. Forskning viser også, at de pårørende er værdifulde samarbejdspartnere, og at information og støtte til familien kan forbedre forløbet af den psykiatriske lidelse.

Satspuljepartierne er enige om, at kapacitetsudbygningen og kompetenceudvikling af personalet skal bidrage til en mere systematisk inddragelse af patienter og pårørende, herunder fokus på børn som pårørende. Partierne afsatte med sidste års aftale 9,6 mio. kr. i perioden 2014-2017 til udvikling og implementering af et koncept for pårørendeinddragelse. Pårørendeinddragelse sikres gennem systematisk stillingtagen hertil i behandlingsplanerne.

Partierne noterer sig, at der i efteråret 2014 fremsættes forslag til ændring af lov om tvang i psykiatrien. Lovforslaget vil indeholde forslag om, at patienten i forbindelse med indlæggelsessamtalen skal høres om eventuelle præferencer i forhold til behandlingen, herunder hvis anvendelse af tvang kommer på tale. Lovforslaget indeholder endvidere forslag om, at der i indlæggelsessamtalen tages stilling til inddragelse af pårørende eller andre i patientens netværk i behandlingsforløbet. Folketingets partier vil blive indbudt til forhandlinger i forbindelse med regeringens arbejde med modernisering og ændring af psykiatriloven.

Kompetenceudviklingen kan bl.a. styrke afdelingernes patient- og pårørendeuddannelsesstilbud, og dermed understøtte patientens egen recovery. Partierne anerkender, at det samtidigt er centralt, at patienternes ret til at frabede sig, at pårørende informeres og inddrages skal respekteres.

I efteråret 2014 vil børns og unges rettigheder, når de udsættes for tvang i forbindelse med indlæggelse og behandling på psykiatrisk afdeling, blive præciseret ved ny lovgivning på psykiatrimrådet. Partierne vil sikre, at der udgives klart og let tilgængeligt informationsmateriale, så alle børn og unge kan modtage information om deres rettigheder herunder deres klage- og rådgivningsmuligheder i forbindelse med magt og tvang. Børnerådet vil blive inddraget for at sikre, at informationen formidles i en form og et sprog, der matcher målgruppen.

7. Tværfaglig indsats for børn og unge i risiko for at miste tilknytning til skole og hverdagsliv

Børn og unge med svære psykiske lidelser eller psykosociale vanskeligheder er i risiko for at miste tilknytning til skolen, netværk og dermed hverdagslivet. Risikoen øges, hvis barnet eller den unge er indlagt i børne- og ungdomspsykiatrien igennem længere tid.

Kommunen har i følge folkeskoleloven ansvaret for undervisning af alle børn – også under indlæggelse. Loven kræver et tæt samarbejde mellem afdelingens sundhedspersonale og skolens lærere.

Med satspuljeaftalen for 2014-2017 blev partierne enige om at afsætte midler til udbredelse af tværfaglige, udgående teams for børn og unge, der er i risiko for at miste tilknytning til skole og hverdagsliv. Partierne blev enige om at afsætte 5 mio. kr. i 2014 og 6 mio. kr. årligt fra 2015-2017.

Det er afgørende for barnets mulighed for tilbagevenden til et hverdagsliv og for at komme sig, at behandlingsindsatsen på de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger, spiller sammen med kommunens indsats på bl.a. folkeskoleområdet. Og, at det enkelte barn ikke "slippes" i overgangen fra indlæggelse til ambulans behandling og opfølgning i kommunerne.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om, at der er behov for yderligere at sikre kvalitet og kontinuitet i indsatsen og tæt opfølgning, når et barn udskrives fra sygehuset. Fx ved at barnet kan bevare tilknytning til skoletilbud mv. i regi af børne- og ungdomspsykiatrien i den sårbare periode lige efter udskrivelse. Partierne er på den baggrund enige om at styrke tilbuddene i børne- og ungdomspsykiatrien ved dels at øge puljen afsat med satspuljeaftalen for 2014-2017 til tværfaglige teams og dels ved at målrette puljens fokus på en bedre "brobygning" til barnets eller den unges skole fx via skoletilbud i tilknytning til afdelinger, en "inklusions-agent" mv., der i en shared care-model kan sikre denne koordinering og sammenhæng.

Partierne er på den baggrund enige om, at der afsættes yderligere 11 mio. kr. årligt i 2015 til 2017 og 17 mio. kr. i 2018 til flere tværfaglige teams i børne- og ungdomspsykiatrien med målrettet fokus på brobygning og koordination til den kommunale indsats samt skoletilbud i tilknytning til afdelingerne.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Tværfaglig indsats for børn og unge	11	11	11	17	-

Midlerne fordeles på baggrund af ansøgninger fra regionerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen.

8. Reservation af midler, der kan indgå i forhandlinger om satspuljen for 2016

Satspuljepartierne har med satspuljen for 2012 afsat henholdsvis 50 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til at ophæve den øvre aldersgrænse for let til moderat depression og 10 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til udvidelse af aldersgrænsen for angst med 10 årgange, således at den tilskudsberettigede aldersgruppe for personer med let til moderat angst omfatter de 18-38-årige. Den nuværende ordning er ikke finansieret efter udgangen af 2015.

Med satspuljeaftalen, og som opfølgning på psykiatriudvalgets anbefalinger, er der igangsat en evaluering af hele tilskudsordningen (alle 11 målgrupper) med henblik på kvalitetsudvikling af psykologordningen. Evalueringen skal bl.a. afdække målgruppeafgrænsning og evidensgrundlaget herfor, herunder om der er grundlag for at udvide ordningen til børn og unge. Som led i evalueringen vil behandlingsmulighederne for angste børn blive belyst, herunder om de er gode nok.

Evalueringen vil foreligge inden sommerferien 2015 til brug for drøftelse af ordningen i satspuljekredsen i efteråret 2015.

Satspuljepartierne er enige om, at reservere midler svarende til de nuværende udgifter til ordningen, der kan prioriteres i forhandlingerne om satspuljen for 2016. Reservationen skal ses i lyset af evalueringen af tilskudsordningen til psykologbehandling, som bl.a. vil se på grundlaget for opretholdelse af ordningen. Partierne lægger vægt på at finde en løsning for børn og unge, men er enige om, at eventuelle justeringer af ordningen bør afvente evalueringen.

Partierne er på den baggrund enige om, at der reserveres 30 mio. kr. i 2016 og 60 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til reservation af midler, der – i lyset af evalueringen af psykologordningen – kan indgå i forhandlingerne om satspuljen for 2016.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Reservation til psykiatri	-	30	60	60	-

9. Retspsykiatrisk undersøgelse

Psykiatriudvalget anbefaler en undersøgelse af

- lovgivningen og rammerne for fastsættelse af sanktioner
- klagemuligheder
- øget tilsyn med det lægefaglige skøn
- mulighederne for at reducere antallet af borgere, der idømmes en retspsykiatrisk foranstaltning
- om intentionen med lovgivningen bliver efterlevet, herunder i forhold til proportionalitet mellem den kriminelle handling og sanktionen

Der igangsættes i 2014 et arbejde, der skal søge at kortlægge årsagerne til stigningen i antallet af retspsykiatriske patienter og udviklingen i indsatserne.

Der nedsættes en faglig ekspertgruppe, som varetager arbejdet. Der udarbejdes med inddragelse af Justitsministeriet, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, Danske Regioner og KL et kommissorium for arbejdet. Øvrige relevante parter, herunder patient- og pårørendeforeninger vil blive inddraget i processen. Resultaterne af den kommende undersøgelse kan bl.a. danne grundlag for drøftelser om evt. initiativer i satspuljekredsen i forbindelse med forhandlingerne for 2016.

10. Monitorering og opfølgning

Der skal ske en årlig monitorering og opfølgning på aftalens prioritering af psykiatrien med 2,2 mia. kr. i perioden 2015-2018.

Regionerne skal enkeltvis redegøre for den konkrete anvendelse af midlerne samt give en årlig status for realisering af de konkrete indsatser, der følger af aftalen.

Satspuljepartierne vil én gang årligt blive orienteret om regionernes udbygning af kapaciteten og realisering af målsætningerne.

Bilag 2. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2015 på beskæftigelsesområdet

---

Beskæftigelsesministeren har indgået en aftale ved de decentrale forhandlinger med arbejdsmarkedsordførerne fra Det Radikale Venstre, Venstre, Dansk Folkeparti, SF, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2015 på beskæftigelsesområdet. Med aftalen udmøntes i alt 185 mio. kr. fra satspuljen fordelt på 52 mio. kr. i 2015, 64 mio. kr. i 2016, 34 mio. kr. i 2017 og 35 mio. kr. i 2018.

Mårettede indsatser for borgere på kanten af arbejdsmarkedet

Partierne er enige om at afsætte i alt 105 mio. kr. i perioden 2015-2018 til etablering af en række målrettede temapuljer for borgere på kanten af arbejdsmarkedet samt til forankringsstøtte til konkrete initiativer. Puljerne udmøntes ved efterfølgende ansøgningsrunder. Der skal i udmøntningen af puljerne tilstræbes en geografisk spredning.

Gældsrådgivning for borgere på offentlig forsørgelse. God rådgivning om privatøkonomi kan medvirke til at undgå, at borgere fastholdes på offentlig forsørgelse på grund af stor gæld. Der er afsat en pulje på 4 mio. kr. årligt i 2015–2018 til gældsrådgivning for borgere på offentlig forsørgelse. Ansøgningsberettigede er kommuner, private aktører og foreninger mv.

Indslusning på arbejdsmarkedet. Der er afsat en ansøgningspulje på 7,5 mio. kr. i 2015 og 11 mio. kr. i 2016 til initiativer, der skal understøtte udsatte gruppers kompetencer og parathed til at træde ind på arbejdsmarkedet på lige vilkår med andre – fx unge uden uddannelse, kon-tanthjælpsmodtagere, personer i fleksjob mv.

Rum til udsatte på arbejdsmarkedet. Der er afsat en pulje på 9,5 mio. kr. i 2015, 10,7 mio. kr. 2016, 5 mio. kr. i 2017 og 6 mio. kr. i 2018 til projekter, der skaber rum til fysisk og psykisk handicappede på arbejdsmarkedet. Fra puljen vil der også kunne gives støtte til projekter,

hvor fokus er på at opnå viden om og få erfaring med, hvordan psykisk udsatte kan fastholdes eller komme ud på arbejdsmarkedet.

Pulje til beskæftigelsesinitiativer for veteraner. Satspuljepartierne ønsker med aftalen at sikre en målrettet beskæftigelsesindsats for veteraner i hele landet. Der er afsat en pulje på 4 mio. kr. i 2015 og 6 mio. kr. i 2016 til nye beskæftigelsesinitiativer for veteraner. De nærmere ansøgningskriterier for puljen aftales i forligskredsen. Initiativerne skal ses i sammenhæng med forsvarsforligskredsens aftale om styrket indsats for de danske veteraner af 3. september 2014, hvori indgår støtte til sagsbehandling i forhold til ydelser, indsatser mv.

Fritidsjobambassadører til unge fra udsatte boligområder. Der afsættes en pulje på 5 mio. kr. årligt i 2015-2018, hvorfra kommunerne, private aktører og foreninger mv. kan ansøge om tilskud til ansættelse af fritidsjobambassadører. Ambassadørerne skal medvirke til at styrke fritidsjobindsatsen i udsatte boligområder gennem relevante aktiviteter.

Forankringsstøtte til eksisterende private projekter

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 9,3 mio. kr. til midlertidig forankringsstøtte til en række eksisterende satspuljeprojekter, der har udvist gode resultater og ikke har kunnet anvise finansiering uden for satspuljen. Støtten gives desuden af hensyn til projekternes planlægning i overgangsperioden til de nye ansøgningsprocedurer for satspuljen.

- Der er afsat 2 mio. kr. årligt i 2015-2016 til videreførelse af projektet om helhedsorienteret indsats for au parier i Danmark.
- Der er afsat 1,3 mio. kr. til videreførelse af projektet Handicapidrættens Videnscenter i 1. kvartal 2016.
- Der er afsat 3,1 mio. kr. til videreførelse af initiativet Sindslidende førtidspensionister tilbage på arbejdsmarkedet i 1. kvartal 2016.
- Der er afsat 0,9 mio. kr. til projektet Socialøkonomisk virksomhed Frederikshavn i 1. kvartal 2016.

Forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp mv.

Der er afsat samlet 80 mio. kr. til følgende konkrete forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp i kontanthjælpssystemet.

Mulighed for fritidsjob i forbindelse med særligt tilrettelagt uddannelse (STU). Der er afsat 5 mio. kr. årligt i 2015 -2018 til at sikre, at unge på uddannelseshjælp som er på særligt tilrettelagt uddannelse (STU) uden modregning kan tjene op til 24.000 kr. (før skat) pr. år. Ved bevillingens udløb skal der tages fornyet stilling til initiativets videreførelse.

Bedre samspil mellem uddannelseshjælp, SU og den sociale indsats. Med de gældende regler bliver enlige forsørgere på uddannelseshjælp eller SU, hvis barn/børn er anbragt uden for hjemmet, ikke betragtet som enlige forsørgere. Herved stilles enlige økonomisk dårligere end par i en tilsvarende situation. Det kan blandt andet føre til, at myndighederne oftere må foretage tvangsfjernelser frem for frivillige anbringelser med samtykke fra forældrene.

Aftalekredsen er derfor enige om at sikre, at unge enlige forsørgere (under 30 år) med et anbragt barn (børn) fremover får ret til forsørgersatsen på uddannelses- og kontanthjælp eller enlig-forsørgertillæg i SU-systemet. Det afsættes 15 mio. kr. årligt i 2015–2018 til finansiering af initiativet. Ved bevillingens udløb skal der tages fornyet stilling til initiativet.

Bevillingerne i den samlede aftale fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1

Aftale om udmøntning af satspuljen på beskæftigelsesområdet (mio. kr.)

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018	I alt
1) Målrettede indsatser for borgere på kanten af arbejdsmarkedet	32	44	14	15	105
<i>Heraf</i>					
Ansøgningspulje om gældsrådgivning til borgere på offentlig forsørgelse	4	4	4	4	16
Temapulje om indslusning på arbejdsmarkedet	7,5	11			18,5
Temapulje om rum til udsatte på arbejdsmarkedet	9,5	10,7	5	6	31,2
Ansøgningspulje til beskæftigelsesinitiativer for veteraner	4	6			10
Pulje til fritidsjobambassadører til unge fra udsatte boligområder	5	5	5	5	20
<i>Forankringsstøtte:</i>					
Heraf videreførelse af projekt om støtte og rådgivning for au pairs	2	2			4
Heraf videreførelse med et kvartal af projektet Handicapidrættens Videnscenter		1,3			1,3
Heraf videreførelse med et kvartal af projektet sindslidende førtidspensionister		3,1			3,1
Heraf videreførelse med et kvartal af projektet Socialøkonomisk virksomhed Frederikshavn		0,9			0,9
2) Forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp mv.	20	20	20	20	80
<i>Heraf</i>					
Mulighed for fritidsjob på STU	5	5	5	5	20
Bedre samspil mellem uddannelseshjælp, SU og den sociale indsats	15	15	15	15	60
Forhandlingsramme	52	64	34	35	185

Bilag 3. Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2015-2018

Aftalen er ikke endelig, inden der er bekræftet en samlet satspuljeaftale som led i de centrale finanslovsforhandlinger.

Partierne bag satspuljeaftalen på sundhedsområdet er enige om at afsætte 246,5 mio. kr. i aftaleperioden 2015-2018 til følgende overordnede indsatsområder:

- Sociale 2020-mål
- Svage ældre
- Øvrigt socialt udsatte

1. Sociale 2020-mål

1.1 Øget kvalitet i alkoholbehandlingen

I satspuljeaftalen for 2014-2017 fremgår det, at satspuljepartierne i forhold til alkoholafhængighed vil drøfte den videre proces, når evalueringen af retningslinjerne for kommunal godkendelse af alkoholbehandlingssteder foreligger. Satspuljepartierne er enige om, at evalueringen bl.a. peger på, at en mere ensartet godkendelse af og tilsyn med alkoholbehandlingssteder kan medvirke til at øge kvaliteten i såvel den kommunale som den private alkoholbehandling. En øget kvalitet i alkoholbehandlingen vil være med til at hjælpe flere personer ud af deres alkoholafhængighed.

Satspuljepartierne er således enige om at inkludere alkoholområdet under Lov om Socialtilsyn, som trådte i kraft 1. januar 2014. Dette vil betyde, at ansvaret for godkendelsen af og det driftsorienterede tilsyn med alkoholbehandlingstilbuddene kommer til at ligge i de fem socialtilsyn. I de fem socialtilsyn er man specialiserede i at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud af forskellig karakter, og da der er tale om fem store enheder, sikres det, at de nødvendige faglige kompetencer er til stede.

Satspuljepartierne er enige om, at dette vil være med til at kvalitetssikre såvel kommunale som private alkoholbehandlingstilbud, hvorved borgerne vil få en større sikkerhed for, at alle godkendte behandlingssteder lever op til relevante faglige standarder og har den fornødne kvalitet i behandlingen.

Satspuljepartierne holdes orienteret om udformningen af godkendelses- og tilsynsmodellen for alkoholbehandlingsstederne.

På den baggrund afsættes der i perioden 2015-2018 27,5 mio. kr. og herefter permanent 6 mio. kr. årligt til at inkludere alkoholområdet under Lov om Socialtilsyn.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Øget kvalitet i alkoholbehandlingen	6,9	8,6	6,0	6,0	6,0

1.2 Videreførelse af Videnscenter for Rusmiddelskader hos Børn

Ved satspuljeforhandlingerne for 2008 blev der i tilknytning til etablering af familieambulatorier afsat midler (4,7 mio. kr. første år og 2 mio. kr. de efterfølgende år) med henblik på at forpligte Region Hovedstaden til at etablere en telefonrådgivning (hotline) og anden formidling i regi af familieambulatoriet på Hvidovre Hospital. Hvidovre Hospital har i tilknytning hertil oprettet "Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn". Med satspuljeaftalerne for 2012 og 2014 blev der i alt afsat 6,8 mio. kr. til finansiering af videreførelse af videnscenterets rådgivningsaktiviteter i 2012, 2013 og 2014.

Satspuljepartierne er enige om, at det er hensigtsmæssigt at videreføre centrets rådgivningsaktiviteter i 2015.

På den baggrund afsættes der 2,3 mio. kr. i 2015 til videreførelse af aktiviteterne i "Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn" i 2015.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Videreførelse af Videnscenter for Rusmiddelskader hos Børn	2,3	-	-	-	-

1.3. Styrket forebyggelse af rusmiddelskader hos børn af misbrugere - familieambulatorier

Med satspuljeaftalerne for 2007 og 2008 blev der afsat 31,5 mio. kr. årligt til etablering af regionale familieambulatoriefunktioner i alle fem regioner. Familieambulatorierne har været i drift i alle regioner siden 2011 og yder specialiseret svangreomsorg for gravide med rusmiddelproblemer og specialiseret opfølgning af børn, som i fosterlivet har været eksponeret for rusmidler.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 20,0 mio. kr. i perioden 2015-2018 med henblik på at sikre en tidlig og koordineret indsats og at styrke indsatsen over for gravide misbrugere og forebyggelsen af rusmiddelskader hos børn. Midlerne fordeles over bloktilskuddet, dog således at der forlods tages højde for, at andelen af misbrugere i behandling varierer på tværs af landet.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Styrket forebyggelse af rusmid- delskader hos børn af misbru- gere – familieambulatorier	9,0	3,6	3,7	3,7	-

1.4. En styrket indsats for unge med hashpsykoser

Der er behov for at videreudvikle tilbud til unge, der har haft en hashpsykose, så de kommer tilbage på uddannelsessporet.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der laves en ansøgningspulje, hvor offentlige/ private tilbud der hjælper unge, der har haft en hashpsykose, kan søge om støtte til videreudvikling og udvidelse af eksisterende tilbud.

På den baggrund gives et samlet tilskud på 3,0 mio. kr. til finansiering af projektet i perioden 2015-2017.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
En styrket indsats for unge med hashpsykoser	2,0	-	1,0	-	-

1.5. Pulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler

Hash er det klart mest brugte illegale rusmiddel i Danmark og var det primære problem (hovedstof) for ca. 80 pct. af de 18-24 årige, der søgte misbrugsbehandling i 2011.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der oprettes en ansøgningspulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskolerne. Formålet med puljen er at give støtte til et eller flere projekter, der kan udvikle et evidensbaseret undervisningsforløb, der kan forebygge hashmisbrug på ungdomsuddannelserne i Danmark. Erfaringerne fra projekterne skal deles på tværs af erhvervs- og produktionsskolerne.

På den baggrund gives et samlet tilskud på 3,0 mio. kr. til finansiering af projektet i perioden 2015-2017.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Pulje til forebyggelse af hash- rygning på erhvervs- og produk- tionsskoler	2,0	-	1,0	-	-

1.6. Arbejdsgruppe om kortlægning af stofmisbrugsområdet

Med satspuljeaftalen for 2014 ønskede satspuljepartierne at prioritere indsatsen mod stofmisbrug gennem indførelse af et sæt nye rettigheder for personer, som ønsker at komme i

behandling. Minister for sundhed og forebyggelse har på den baggrund fremsat lovforslag med henblik på, at der fra og med 2015 indføres en ret til en lægesamtale senest inden iværksættelse af stofmisbrugsbehandlingen, en ret til at få iværksat lægelig stofmisbrugsbehandling senest 14 dage efter henvendelse til kommunen og en ret til frit valg af behandlings-tilbud i forbindelse med lægelig stofmisbrugsbehandling.

For yderligere at styrke indsatsen mod stofmisbrug er satspuljepartierne enige om, at der i regi af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse skal nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe med deltagelse af relevante parter, herunder brugerorganisationer, fagfolk, forskere mv., der skal udarbejde en kortlægning af den samlede indsats på området. Kortlægningen skal dække 1) forebyggelse og tidlig indsats, 2) behandling, 3) skadesreduktion og 4) kontrol og retshåndhævelse. Kortlægningen skal bl.a. udarbejdes med afsæt i rapporten "*Forgiftningsdødsfald og øvrige narkotikarelaterede dødsfald i Danmark 2008-2011*", offentliggjort i efteråret 2014.

Det er vurderingen, at der rundt om i landet er forskel på kvaliteten af den stofmisbrugsbehandling, kommunerne tilbyder. Derfor skal kortlægningen belyse kvaliteten af eksisterende indsatser med henblik på, at kommunerne kan indhente inspiration og udveksle erfaringer om best practice. Desuden skal der indhentes erfaringer fra de andre nordiske lande.

Kortlægningen skal foreligge sommeren 2015, således at den kan indgå i drøftelsen af satspuljen for 2016.

2. Svage ældre

2.1. Videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens

Nationalt Videnscenter for Demens blev etableret i september 2007 som et udviklingsprojekt i perioden 2007-2011 med støtte fra satspuljen og Sygekassernes Helsefond. Med satspuljeaftalen fra 2011-2014 blev der afsat i alt 8,8 mio. kr. i perioden 2012-2013 til videreførelse af centeret, og med satspuljeaftalen fra 2012-2015 blev der afsat 14,3 mio. kr. i perioden 2013-2015 til en videreførelse af videnscenteret.

Nationalt Videnscenter for Demens har dels til opgave at styrke og koordinere den sundhedsfaglige forskning i forhold til udviklingen af konkrete sundhedsfaglige behandlings- og plejetilbud på demensområdet, dels at sikre en fast forankret vidensspredning og formidling til regioner og kommuner til gavn for behandling, pleje og rådgivning af personer med demens og deres pårørende.

Satspuljepartierne er enige om, at videreførelsen af Nationalt Videnscenter for Demens er helt afgørende i forhold til at sikre et fortsat højt fokus på forskning, udvikling og formidling af viden på demensområdet i Danmark.

På den baggrund afsættes 19,2 mio. kr. i perioden 2016-2018 til en videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens	-	6,4	7,4	5,4	-

2.2. Videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter

I satspuljeaftalen fra 2011-2014 blev der afsat i alt 12,8 mio. kr. til forsøg med specialiserede rehabiliteringstilbud til patienter med parkinsonsygdom.

Projektet indebærer, at parkinsonramte under sygdomsforløbet får kvalificeret behandling og støtte til at sikre optimale fysiske, psykiske og sociale forhold, så de længst muligt kan leve et normalt og aktivt liv, herunder blive længere på arbejdsmarkedet og i eget hjem. En evaluering af det igangværende projektforløb forventes at foreligge medio 2015.

Med en videreførelse af projektet i perioden 2015 – 2016 vil der blive mulighed for at opnå flere resultater med det igangværende tilbud.

Satspuljepartierne er enige om, at en forlængelse af det igangværende projekt med rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter, som dækker perioden 2011-2014, med yderligere 2 år er afgørende for, at der for alle projektets delelementer kan opnås mere viden om resultatet.

På den baggrund afsættes 6,8 mio. kr. i perioden 2015-2016 til videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter. Medio 2015 foreligger en evaluering af projektet, som kan danne baggrund for drøftelser af en evt. videreførelse af projektet i 2017 og frem.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter	6,8	-	-	-	-

2.3. Kortere ventetid til genoptræning

Hurtig igangsættelse af genoptræningsforløb understøtter omkostningseffektive patientforløb og forebygger uhensigtsmæssige genindlæggelser. Jo hurtigere det rigtige genoptræningsforløb påbegyndes, jo mere effektiv er genoptræningen, idet patientens funktionsniveau ikke forringes yderligere som følge af ventetid. Hurtig og rettidig genoptræning sikrer, at patienter opnår den bedst mulige funktionsevne og får mulighed for at leve et liv på lige vilkår med andre i den grad, det er muligt – herunder bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Hurtig start af genoptræning vil sikre, at der ikke er nogen, der kommer til at vente unødigt længe og tager dermed også hånd om de patienter, der har få ressourcer, herunder svage ældre, personer der har en løsere tilknytning til arbejdsmarkedet og socialt udsatte.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der fastsættes en målsætning om en ventetid til genoptræning efter udskrivning fra sygehus på maksimalt to uger. Det skal fremgå af genop-

træningsplanen, hvis genoptræningen på baggrund af en sundhedsfaglig vurdering bør starte senere end efter 14 dage.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at der afsættes midler dels til midlertidig pukkelaflvikling og kapacitetsudbygning, dels til forbedrede kommunale arbejdsgange i forhold til modtagelsen af genoptræningsplaner fra sygehus i kommunerne. Der skal derfor i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2016 søges indgået aftale med KL om indførelsen af en målsætning om hurtigere genoptræning inden for 14 dage indenfor de afsatte økonomiske rammer, jf. nedenfor. Såfremt der ikke opnås enighed med KL herom, føres de afsatte midler tilbage til satspuljen.

På den baggrund afsættes der 6,9 mio. kr. i 2015, 36 mio. kr. i 2016 og 27 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til indfasning af hurtig genoptræning i kommunerne. Midlerne overføres til det kommunale bloktilskud.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Kortere ventetid til genoptræning	6,9	36,0	27,0	27,0	-

2.4. En værdig død - modelkommuneprojekt

Mange danskere dør på sygehusene, selvom de ønsker at dø i eget hjem. Det gælder særligt ældre, som på grund af palliative behov indlægges på sygehusene i den sidste tid. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte en pulje til projekter, der kan styrke den palliative indsats i kommunerne. Det kan fx være udvikling af initiativer eller indsatser på området, som andre kommuner kan lære af, eller målrettet kompetenceudvikling af det sundhedsfaglige personale i kommunerne, der varetager palliative opgaver. Formålet er at give flere patienter et bedre forløb i de sidste dage af deres liv.

Projekterne kan bl.a. trække på viden og erfaringer fra hospice og fra sygehusenes udgående palliative teams, fx eksisterende uddannelsesinitiativer.

På den baggrund afsættes 14 mio. kr. i perioden 2015-2018 til en pulje til at styrke den palliative indsats i kommunerne.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
En værdig død - modelkommuneprojekt	7,6	-	6,4	-	-

Puljen kan søges af kommuner, som ønsker at udvikle indsatser eller kompetencer på området. Der forudsættes som udgangspunkt afsat midler til en kommune pr. region.

3. Øvrigt socialt udsatte

3.1. Seksuel og reproduktiv sundhed

Der er i de senere år opnået gode resultater vedrørende seksuel sundhed, hvor der er set et fald i antallet af aborter hos de yngre piger, teenagegraviditeter, klamydia og kondylomer.

Satspuljepartierne er derfor enige om at videreføre den brede forebyggelsesindsats i forhold til seksuel og reproduktiv sundhed for unge og at understøtte kommunernes indsatser herfor. Hermed sikres, at den hidtidige indsats og de opnåede resultater på området kan fastholdes og forankres på minimum samme niveau i 2016.

De foreslåede initiativer nedenfor er en videreførelse af eksisterende initiativer i regi af foreningen Sex og Samfund:

- **Sexlinien:** Informations- og rådgivningslinje til unge, som sikrer unge en let og kvalificeret adgang til information om seksualitet, prævention, aborter, seksygdomme og andre emner i forhold til fremme af seksuel sundhed.
- **Kampagne: Kun med kondom.** Gennemførelse af lokale aktiviteter i forbindelse med "Kun med Kondom"-kampagnen med fokus på at udarbejde konkrete tilbud og forslag, som de enkelte kommuner kan tilslutte sig og gennemføre. Der skal endvidere sikres støtte til involvering af andre lokale aktører som foreninger, uddannelsesinstitutioner og private aktører.
- **Kampagne: Uge Sex.** Kampagnen 'Uge Sex' skal bidrage til en generel prioritering af seksualundervisningen i folkeskolen fra 0.-9. klasse.
- **Fagligt netværk for seksuel sundhed.** Fagligt netværk for seksuel sundheds aktiviteter med henblik på at styrke og kvalificere den forebyggende indsats i kommunerne. Der vil her være fokus på faglig videndeling, støtte og rådgivning til kommunerne i forhold til at fremme seksuel sundhed.

På den baggrund gives et samlet tilskud på 5,3 mio. kr. i 2016 til finansiering af ovennævnte initiativer.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Sexlinien	0,0	2,0	0,0	0,0	-
Kampagne: Kun med Kondom	0,0	1,2	0,0	0,0	-
Kampagne: Uge Sex	0,0	1,6	0,0	0,0	-
Fagligt netværk for seksuel sundhed	0,0	0,5	0,0	0,0	-
I alt	0,0	5,3	0,0	0,0	-

3.2. Forebyggelse af HIV

Der er behov for at fastholde og udvikle eksisterende initiativer, der tilbyder potentielt hiv-positive at blive testet hurtigt efter, at de kan være blevet smittet eller er kommet til landet, da det er det ubehandlede mørketal, der i disse år driver hiv-smitten videre.

Satspuljepartierne er derfor enige om at støtte et forslag til ekstraordinær forebyggelse af hiv ved hjælp af flere test i Danmark i regi af AIDS-Fondet. Formålet er hurtigt at teste hiv-personer efter, at de er blevet smittet med hiv, og at få dem rettidigt i behandling og rådgivning, så de ikke bliver syge og samtidig sikrer, at de reelt ikke vil være smitsomme. Det vil betyde en nedbringelse af det såkaldte hiv-mørketal. Satspuljepartierne er enige om at give støtte til anonyme hivtest og test for øvrige relevante seks sygdomme samt opsøgende national test-forebyggelse i målgruppens nærmiljøer og i storbyområdet. Derudover gennemføres en anti-stigmakampagne målrettet den generelle befolkning samt en dokumentation af metoden for at sikre den fortsatte kvalitetsudvikling af forebyggelsesarbejdet.

På den baggrund gives et samlet tilskud på 6,0 mio. kr. til finansiering af projektet i perioden 2015-2018.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Forebyggelse af HIV	3,1	-	2,9	-	-

3.3. Evaluering af Livslinien

Livslinien har igangsat en udvidelse af åbningstiden, der inden for knap 2 år vil opbygge deres kapacitet til at drive 24-timers selvmordsforebyggende døgnrådgivning.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en ekstern evaluering af Livsliniens foreløbige erfaringer med natåbning. Dette for at tilstræbe at natåbningen også kan fortsætte i 2016, hvis det viser sig at have en god effekt. Evalueringen tilrettelægges og gennemføres i samarbejde med Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold.

På den baggrund afsættes 0,5 mio. kr. i 2015 til en evaluering af Livsliniens foreløbige erfaringer med natåbning.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Evaluering af Livslinien	0,5	-	-	-	-

3.4. En særlig indsats for børn og unge af forældre med psykiske lidelser

Regeringens psykiatriudvalg har påpeget, at en særlig udsat, men ofte tavs, gruppe af pårørende er børn af forældre med en psykisk lidelse. Børn og unge, hvis forældre rammes af en psykisk lidelse, oplever ofte, at deres livssituation er meget utryk, og deres evne til at holde

deres bekymring skjult, af hensyn til deres forældre, betyder, at der for sjældent bliver reageret tidligt på deres utryghed og begyndende mistrivsel.

Særligt for denne gruppe gør forholdet mellem at være en ressource og i risiko for selv at mistrives eller udvikle en psykisk lidelse en forebyggende og inddragende indsats nødvendig.

Satspuljepartierne er enige om, at det er afgørende, at børn og unge får aldersrelevant information om forældrens psykiske lidelse, herunder får tilstrækkelig indsigt i den psykiske lidelses årsag og fremtrædelsesform. Samtidig er det vigtigt, at der sker en konkret vurdering af, om barnet eller den unge har brug for støtte i en hverdag præget af psykisk sygdom.

I dag findes der tilbud om børne- og familiesamtaler flere steder, som er knyttet til behandlingen i den regionale psykiatri. Med forslaget lægges der op til at tilbyde børn og unge af psykisk syge forældre systematiske børne- og familiesamtaler i forbindelse med forældres ind- og udskrivning i psykiatrien og undervejs i behandlingsforløbet. Formålet er at opspore eller helt undgå mistrivsel hos barnet, som måtte opstå i forbindelse med forældres sygdomsforløb.

Der lægges vægt på, at de projekter, der opnår midler fra puljen, bygger videre på allerede eksisterende initiativer og erfaringer fra lignende projekter som f.eks. brugen af evidensbaseret pårørendeuddannelse for børn og unge, herunder psykoedukation.

Forslaget skal ses i forlængelse af det arbejde der blev tildelt midler med sidste års satspuljeaftale for 2014-2017, vedrørende udarbejdelse af planer for inddragelse af pårørende i kommuner og regioner, herunder børn som pårørende.

På den baggrund afsættes 9,0 mio. kr. i 2015-2018 til tilbud om systematiske familie- og børnesamtaler i forbindelse med forældres ind- og udskrivning i psykiatrien og undervejs i behandlingsforløbet. Formålet er at forebygge, at børn med psykisk syge forældre udvikler mistrivsel og på sigt egne psykiske vanskeligheder.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
En særlig indsats for børn og unge af forældre med psykiske lidelser	4,2	-	4,3	0,5	-

3.5. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger

I alle regioner findes frivillige akuthjælperordninger, som kan give patienten den første, livreddende indsats i tilfælde af fx hjertestop, indtil ambulancen når frem. Region Syddanmark er ved at etablere et IT-system, som understøtter, at akuthjælperne kan disponeres på linje med ambulancer via en sikret applikation på akuthjælperens telefon.

Satspuljepartierne er enige om, at akuthjælperordninger udgør et vigtigt supplement til den øvrige præhospitale beredskab, og at IT-understøttelse kan sikre, at udkaldene sker så hurtigt og ensartet som muligt. Med afsæt i de erfaringer, som Region Syddanmark vil gøre sig

de næste to år, ønsker satspuljepartierne at fremme udbredelsen af IT-understøttede akuthjælperordninger til de øvrige regioner.

På den baggrund reserveres 1,5 mio. kr. i 2015 til anvendelse i 2016 og 2017 til fremme af udbredelsen af IT-systemer, der kan understøtte regionernes akuthjælperordninger.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger	1,5	-	-	-	-

3.6. Tilskud til psykologbehandling

Regeringens psykiatriudvalg har anbefalet, at hele psykologordningen gennemgås med henblik på en faglig vurdering af relevante målgrupper, kriterier for henvisning og tidsbegrænsning. Denne evaluering er finansieret med satspuljeaftalen for 2012-2015 og foretages i regi af Sundhedsstyrelsen.

Med den ekstraordinære satspuljeaftale på psykiatriområdet fra juni 2014 blev der reserveret 150 mio. kr. over 3 år, som kan indgå i forhandlingerne om satspuljen for 2016 og anvendes i lyset af evalueringen af psykologordningen.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte en yderligere reserve på 14,5 mio. kr. til at følge op på evalueringen med henblik på at kunne dække en eventuel udvidelse af aldersgruppen for patienter med angstlidelser.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Tilskud til psykologbehandling (reserve)	-	4,9	4,8	4,8	-

3.7. Pilotprojekt vedr. socialt udrykningskøretøj

Mange af de ambulancekørsler, som disponeres til socialt udsatte grupper og hjemløse via 1-1-2, har ofte en social karakter snarere end en sundhedsfaglig.

Satspuljepartierne ønsker derfor at støtte afprøvningen af et socialt udrykningskøretøj i hovedstadsområdet, der er bemandet med en kommunal medarbejder med socialfaglige kompetencer og fx en paramediciner. Det sociale udrykningskøretøj vil kunne aflaste det præhospitale beredskab, udgøre et kvalitetsløft i forhold til målgruppen og yde en opsøgende og forebyggende indsats.

Det er vigtigt, at det sociale udrykningskøretøj er integreret tæt med regionens og kommunens øvrige tiltag for målgruppen samt det øvrige præhospitale beredskab. Det forudsættes derfor, at såvel region som kommune medfinansierer projektet.

På den baggrund afsættes en pulje på 5 mio. kr. i perioden 2015 - 2016 til afprøvning af et pilotprojekt med et socialt udrykningskøretøj i hovedstadsområdet.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Pilotprojekt vedr. socialt udrykningskøretøj	2,7	2,3	-	-	-

3.8 Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn

Uhelbredeligt syge børn og deres familier er i en meget svær situation. Det handler både om den sidste tid i den terminale fase og i tiden, mens sygdommen præger barnet og familien, og hvor der kan være behov for aflastning og støtte.

Partierne har noteret sig, at der kan være et behov for indsatser, som særligt tilgodeser familierne til uhelbredeligt syge børn som en aflastning og/eller rekreation undervejs i et sygdomsforløb. Partierne er derfor enige om at afsætte en pulje på 12 mio. kr. til en forsøgsordning med aflastningspladser til familier med uhelbredeligt syge børn. Puljen kan søges af institutioner, som ønsker at udbyde aflastningstilbud med et sundhedsfagligt indhold. Henvisekriterier, opholdslængde, krav til sundhedsfaglighed, medfinansiering mv. vil blive fastlagt i forbindelse med puljeudbuddet.

Der sigtes som udgangspunkt på at fordele puljen til én institution med henblik på at sikre et tilstrækkeligt robust fagligt indhold.

På den baggrund afsættes en pulje på 12 mio. kr. i 2015 til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn.

Mio. kr., 2015-pl	2015	2016	2017	2018	Permanent
Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn	12,0	-	-	-	-

4. Oversigt over fordeling af satspuljen på sundhedsområdet 2015-2018

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018	I alt
1. Sociale 2020-mål	22,2	12,2	11,7	9,7	55,8
1.1. Øget kvalitet i alkoholbehandlingen (P)	6,9	8,6	6,0	6,0	27,5
1.2. Videreførelse af Videnscenter for Rusmiddelskader hos Børn	2,3	-	-	-	2,3
1.3. Styrket forebyggelse af rusmiddelskader hos børn af misbrugere - familieambulatorier	9,0	3,6	3,7	3,7	20,0
1.4. En styrket indsats for unge med hashpsykosier	2,0	-	1,0	-	3,0
1.5. Pulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler	2,0	-	1,0	-	3,0
1.6. Arbejdsgruppe om kortlægning af stofmisbrugsområdet	-	-	-	-	-
2. Svage ældre	21,3	42,4	40,8	32,4	136,9
2.1. Videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens	-	6,4	7,4	5,4	19,2
2.2. Videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter	6,8	-	-	-	6,8
2.3. Kortere ventetid til genoptræning	6,9	36,0	27,0	27,0	96,9
2.4. En værdig død - modelkommuneprojekt	7,6	-	6,4	-	14,0
3. Øvrigt socialt udsatte	24,0	12,5	12,0	5,3	53,8
3.1. Seksuel og reproduktiv sundhed	-	5,3	-	-	5,3
3.2. Forebyggelse af HIV	3,1	-	2,9	-	6,0
3.3. Evaluering af Livslinien	0,5	-	-	-	0,5
3.4. En særlig indsats for børn og unge af forældre med psykiske lidelser	4,2	-	4,3	0,5	9,0
3.5. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger	1,5	-	-	-	1,5
3.6. Tilskud til psykologbehandling (reserve)	-	4,9	4,8	4,8	14,5
3.7. Pilotprojekt vedr. socialt udrykningskøretøj	2,7	2,3	-	-	5,0
3.8. Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn	12,0	-	-	-	12,0
I alt	67,5	67,1	64,5	47,4	246,5

5. Administration mv.

Af bevillingen til de nævnte indsatsområder kan der reserveres op til 3 % til administration mv. (heraf 2/3 til lønsum). Det reelle træk på de pågældende puljer opgøres ved årets ud-

gang som de faktisk afholdte administrationsomkostninger, jf. Økonomistyrelsens vejledning.

6. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til sindslidende, handicappede og andre særligt udsatte grupper. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporterne typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

Opfølgning

Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en ad hoc orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

Bilag 4. Aftale om udmøntning af satspuljen på børne-, ligestillings-, integrations- og socialområdet 2015-2018

Partierne bag satspuljeforliget, Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har den 29. oktober 2014 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2015 for børn, ligestilling, integration og det sociale område.

Aftalen i hovedtræk:

Behandlingstilbud til børn og unge fra familier med stof- eller alkoholmisbrug

Satspuljepartierne er enige om at sikre udbredelsen af et landsdækkende behandlingstilbud til børn og unge under 25 år, der er belastede af en opvækst i familier med stof- eller alkoholproblemer, herunder børn og unge, som har mistet misbrugende forældre. Indsatsen omfatter gratis rådgivnings- og samtaletilbud, og der tilbydes individuelle forløb og gruppeforløb alt efter, hvad der fagligt vurderes at gavne barnet eller den unge bedst. Der afsættes 124,0 mio. kr. fra 2016-2018 til et landsdækkende behandlingstilbud. Fra 2018 og frem afsættes 70,0 mio. kr. årligt som en permanent bevilling til en ansøgningspulje.

Styrkelse af plejefamilieområdet – herunder udbredelse af familierådslagning og netværksanbringelser

Børn og unge, der er anbragt, har behov for en nær og stabil relation til omsorgsfulde voksne. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte 80,7 mio. kr. over fire år til en målrettet indsats, der understøtter plejefamilieområdet gennem: 1) stabilitet i anbringelsen, 2) styrkelse af netværksplejefamilier og 3) styrkelse af det faglige miljø omkring plejefamilier. Helt konkret fremsættes der lovforslag, der flytter afgørelseskompetencen fra forvaltningen til Børn- og ungeudvalget i sager, hvor den unge og forældrene ikke vil samtykke til flytningen. Lovforslaget sætter desuden alderen for samtykke fra barnet ned fra 15 år til 12 år og styrker rådgivning og vejledning til netværksplejefamilier samt plejefamilier, der har adopteret deres plejebarn. Herudover igangsættes der en række centrale initiativer, som styrker det faglige miljø omkring plejefamilierne. Derudover styrkes udbredelsen af familierådslagning og arbejdet med netværksplejefamilier med fokus på netværkets ressourcer. Desuden etableres et kommunalt netværk for ledere på plejefamilieområdet, og kommunale modeller for vederlag til

plejefamilier udbredes. Som en del af initiativet vil Socialstyrelsen udarbejde en status på kommunernes brug af familierådslagning.

Efterværn og støtte til nuværende og tidligere anbragte børn og unge samt undersøgelse af efterværn

Overgangen til voksentilværelsen for tidligere anbragte børn og unge kan ofte være særlig svær, idet de mange gange mangler et personligt netværk og må klare udfordringerne på egen hånd eller med den støtte fra myndighederne, som de har til rådighed. Satspuljepartierne er enige om at afsætte samlet 97,3 mio. kr. til en helhedsorienteret indsats, som kan bidrage til, at nuværende og tidligere anbragte børn og unge får udvidet kontakt med jævnaldrende børn og unge med nogle af de samme erfaringer som dem selv eller med ressourcerstærke voksne som fx venskabsfamilier eller frivillige støttepersoner. Der udmøntes en ansøgningspulje på 54,0 mio. kr. i 2015. I forbindelse med ansøgningspuljen igangsættes en grundig forløbsundersøgelse, der skal give viden om kommunernes praksis på området, samt de unges egne ønsker til efterværn. Herudover opsamles erfaringerne på de igangsatte projekter. På den baggrund vil satspuljepartierne i 2017 drøfte efterværnsområdet, blandt andet i lyset af de indhentede erfaringer, med henblik på udmøntningen af de resterende 37,3 mio. kr. i 2018.

Et liv uden vold – Styrket indsats over for voldsramte

Satspuljepartierne er enige om at sikre en målrettet indsats over for mennesker, som udsættes for vold fra deres allernærmeste. Voldsramte får både fysiske og psykiske mén, og i voldsramte familier er der overhængende risiko for, at volden får negative konsekvenser for barnets udvikling. Formålet med indsatsen er at udvide og styrke familierådgivningen på kvindekrisecentre, styrke overgangen fra kvindekrisecentre til selvstændig tilværelse samt give ambulante rådgivning og sociale indsatser til voldsramte og voldsudøvere. På den baggrund udvides målgruppen for familierådgivning, og det præciseres, at rådgivning skal igangsættes tidligere. Derudover styrkes overgangen fra kvindekrisecentre til selvstændig tilværelse gennem en udvikling af intensiv og individuel støtte til den enkelte kvinde i overgangen fra kvindekrisecentre til selvstændig tilværelse, herunder støtte vedr. bolig, økonomi, sundhedsvæsen, uddannelse eller beskæftigelse samt skole eller dagtilbud. Endelig iværksættes der forsøg med ambulante rådgivning og sociale indsatser til voldsudsatte og voldsudøvere med henblik på at forebygge og minimere voldens skadevirkninger. Indsatsen kan ske både før og efter et eventuelt ophold på krisecentre og vil kunne medvirke til, at der ikke er behov for et ophold på et kvindekrisecentre. Der afsættes 87,6 mio. kr. over fire år til indsatsen.

Midlertidige overgangsboliger til unge hjemløse og akutte overnatningstilbud

Der er behov for en målrettet indsats over for udsatte unge hjemløse. Satspuljepartierne afsætter derfor midler til etableringen af midlertidige overgangsboliger til de mest udsatte unge hjemløse, som har behov for en struktureret og individuel støtte til på sigt at få de samme muligheder for at få et godt og trygt liv med bolig, uddannelse og beskæftigelse som andre unge. Opholdet i boligen er ikke en permanent boligløsning, men kan være afgørende for at få etableret kontakten med de unge og dermed få igangsat den rette helhedsorienterede indsats, således at de unge støttes i at komme ud af hjemløshed og få en hverdag på egne præmisser. Satspuljepartierne afsætter desuden midler til akutte overnatningstilbud for hjemløse med en videreførelse af nødovernatningspuljen på 6,7 mio. kr. i 2015 og en bevil-

ling til Kirkens Korshærs Natcafé på 1½ år på 5,6 mio. kr. Der afsættes over fire år 30,7 mio. kr. til den samlede indsats.

Styrket indsats til forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke den sociale forebyggelsesindsats over for både børn, unge og voksne, som er i risiko for radikaliserings. Radikaliserings skal forebygges for at undgå, at borgere bliver radikaliseret og rekrutteret til ekstremistiske miljøer og dermed risikerer at blive socialt marginaliserede, vende samfundet ryggen og i sidste ende eventuelt udgøre en sikkerhedsstrussel. Satspuljepartierne er enige om, at en social forebyggelse og tidlig indgriben er et vigtigt element i indsatsen over for radikaliserings og ekstremisme, men den tidlige forebyggende sociale indsats kan ikke stå alene. Hvis en person er motiveret til at deltage i væbnede konflikter i udlandet eller vender tilbage til Danmark efter deltagelse i væbnede konflikter, skal der andre indsatser til.

Der afsættes en økonomisk ramme på i alt 60,9 mio. kr. til indsatsen. Heraf afsættes 43,9 mio. kr. til den sociale forebyggende indsats, og derudover afsættes 17,0 mio. kr. til udmøntning af initiativer inden for satspuljens formål vedrørende exit-indsatser, indsatser over for personer, der har afsonet straf for ekstremistiske handlinger samt PET's outreach. Udmøntningen af de 60,9 mio. kr. sker med udgangspunkt i regeringens udspil til satspuljeforhandlingerne, dvs. inden for temaerne: 1) styrket kommunal indsats og opkvalificering af fagfolk, 2) nye værktøjer til forebyggelse af radikaliserings, 3) mobilisering af civilsamfund og lokalmiljøer. Den nærmere udmøntning aftales mellem satspuljepartierne, justitsministeren og socialministeren og ses i sammenhæng med regeringens lovforslag om ændring af pasloven og udlændingeloven.

Svage ældre og demens

Satspuljepartierne er enige om at styrke indsatsen for ældre med demens. Der afsættes 102,2 mio. kr. til en samlet indsats, der sikrer, at flere plejeboliger indrettes demenssegnet, giver en mere målrettet pleje af demente, uddanner demensnøglepersoner på plejeboliger og sikrer aflastning af pårørende til demente i egen bolig. Den styrkede indsats for ældre med demens skal ses i sammenhæng med den styrkede indsats på sundhedsområdet.

Udvikling af bedre rammer om det gode måltid for ældre

Rigtig mange ældre modtager madservice enten i eget hjem eller på plejehjem. De ældre kan have meget forskellige funktionsbegrænsninger og behov. Fælles for dem er, at de har brug for god og nærende kost, som både giver dem energi og bedre livskvalitet. Et godt måltid er for mange af disse ældre en af dagens vigtigste begivenheder. Omgivelserne og rammerne omkring serveringen og anretningen har stor betydning for, om måltidet bliver en positiv og stimulerende oplevelse. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 11,0 mio. kr. over tre år til at udvikle bedre rammer om det gode måltid for ældre.

Nye veje til aktiviteter og ledsagelse for personer med handicap

Kommunernes mulighed for at iværksætte og afprøve nye initiativer rettet mod samvær og aktiviteter for mennesker med handicap skal styrkes. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 39,4 mio. kr. til aktiviteter og ledsagelse for personer med handicap. De nye initiativer

skal være et supplement til de socialpædagogiske indsatser, som kommunerne skal levere som en del af deres kerneydelse.

Styrket fagligt niveau blandt udsatte børn i folkeskolen

En god uddannelse er en vigtig forudsætning for, at udsatte børn og unge kan bryde den sociale arv. Fundamentet for en god uddannelse lægges i folkeskolen, så satspuljepartierne afsætter derfor 35,6 mio. kr. over fire år til at forbedre det faglige niveau i dansk og matematik hos de deltagende udsatte børn og unge, så de i højere grad får de nødvendige kompetencer til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Helt konkret afprøves skoleunderstøttende indsatser uden for undervisningen og skolerettede indsatser i undervisningen. Der vil være en systematisk opsamling af resultaterne i initiativet med henblik på, at virksomhedsfulde indsatser og metoder kan implementeres i praksis.

Styrket indsats til forebyggelse af vold på botilbud

En række tragiske sager har vist et behov for en styrket indsats til forebyggelse af vold på botilbud. Formålet med initiativet er at sikre, at beboere og medarbejdere på botilbud kan føle sig trygge og blive bedre til at forebygge og håndtere voldelig adfærd. Gennem et systematisk fokus på forebyggelse af vold og en mere systematisk risikovurdering skal borgernes egenmestring styrkes i kombination med, at medarbejderne bliver bedre til at håndtere situationer, hvor borgere udviser tegn på voldelig adfærd. Satspuljepartierne afsætter 15,5 mio. kr. over fire år til indsatsen.

Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 65,1 mio. kr. til en ny handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel. Hertil kommer 10,9 mio. kr., der blev afsat i aftalen om satspuljen for 2014. Menneskehandel er en grov krænkelse af den enkeltes fundamentale ret til at bestemme over egen krop og eget liv. Den nye handlingsplan bygger videre på erfaringerne fra de tidligere handlingsplaner og sætter fokus på, at menneskehandel forebygges i Danmark og internationalt, ofre for menneskehandel opsøges og identificeres, ofre for menneskehandel tilbydes en ensartet og koordineret støtte samt at bagmænd identificeres og retsforfølges.

Konflikthåndtering som forebyggelse – Når forældre skilles

Der har igennem årene været en stigende tendens til, at myndighederne involveres ved skilsmisse og samlivsophævelse, og i nogle tilfælde flere gange i den enkelte familie. Konsekvensen er, at børn i årevis kan befinde sig i et konfliktfelt mellem forældrene. Satspuljepartierne er enige om at begrænse belastningen af børn ved skilsmisse og samlivsophævelse, at styrke forældres evne til samarbejde og konflikthåndtering, at minimere antallet af gengange i systemet og få en større viden om effekterne af konflikthåndtering. Satspuljepartierne afsætter derfor 48,8 mio. kr. over fire år til et forsøgsprojekt med forebyggelse af konflikter ved skilsmisse og samlivsophævelse i to af statsforvaltningens afdelinger.

Styrket indsats til unge der flygter fra tvangsægteskaber eller andre alvorlige æresrelaterede konflikter

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 24,0 mio. kr. over tre år til en styrket indsats til unge, der flygter fra tvangsægteskaber eller andre alvorlige æresrelaterede konflikter. Der afsættes midler til en videreførelse af det sikrede botilbud R.E.D, som udvides med en ekstra

udslusningslejlighed. Samtidig etableres et nyt sikret botilbud i Jylland. Det nye botilbud vil indeholde døgnpladser til enlige og par, samt en udslusningsbolig.

Videreførelse af Tilgængelighedspuljen

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 32,0 mio. kr. til en videreførelse af puljen til tilgængelighedsforanstaltninger i eksisterende offentligt byggeri med en borgerrettet servicefunktion (Tilgængelighedspuljen). Tilgængelighedspuljen skal medvirke til fortsat at øge tilgængeligheden i den eksisterende bygningsmasse, således at borgere med handicap kan deltage i aktiviteter i lighed med andre borgere. Puljen kan også medvirke til at øge tilgængeligheden på sundhedsområdet i det omfang, projekterne lever op til puljens formål.

Styrkelsen af indsatsen for unge og voksne med ADHD og udbredelse af forældreprogrammer

Satspuljepartierne er enige om at styrke indsatsen for unge og voksne med ADHD og lignende vanskeligheder. Der afsættes 12,7 mio.kr. over fire år til oversættelse og afprøvning af et engelsk metodeprojekt, som har god dokumenteret effekt. Målet er at styrke unge og voksne med ADHD og lignende vanskeligheders mestring og forebygge svære sociale problemer for derigennem at sikre en højere livskvalitet for den enkelte. Ligeledes afsættes der 16,0 mio.kr. til udbredelse af forældreprogrammer, som styrker indsatsen over for udsatte børn og unge.

Styrket sprogindsats for 0-2 årige i dagtilbud

Et godt og nuanceret sprog er en af de væsentligste nøgler, når børn skal indgå i relationer med andre børn og voksne, løse konflikter og danne venskaber. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 11,0 mio. kr. over fire år til at styrke 0-2 årige børns sproglige udvikling, så børnene allerede i vuggestuen og dagplejen udvikler alderssvarende dansksproglige kompetencer. Der laves forsøg i daginstitutioner og dagplejere med udgangspunkt i udvalgte pædagogiske aktiviteter, som fremmer små børns sproglige udvikling.

Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud

Udsatte børn og unge klarer sig dårligere i uddannelsessystemet end deres jævnaldrende. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 10,6 mio. kr. over fire år til at styrke overgangen fra dagtilbud til skole for udsatte børn. Formålet med indsatsen er at styrke de 4-6 årige udsatte børns sproglige, sociale, naturfaglige og kognitive kompetencer gennem målrettede pædagogiske før-skole-aktiviteter.

Alternative idrætsformer for børn og unge

En række børn og unge passer ikke ind i foreningsidrættens tilbud og har brug for alternativer. Gadeidræt har et potentiale til at få flere børn og unge, herunder særligt udsatte børn og unge, til at bevæge sig og dermed blive mere aktive. Satspuljepartierne afsætter derfor 6,5 mio. kr. over tre år til gadeidræt.

Lektier online – til børn og unge med særlige behov

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 6,5 mio. kr. over tre år til Lektier Online. Lektier Online styrker primært de faglige kompetencer hos børn og unge med særlige behov i 6.-10. klasse. Lektiehjælpen tilbydes online af lektiehjælpere på tidspunkter, hvor eleverne har mest brug for den, og eleverne har mulighed for at være anonyme.

Brug for alle unge

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 28,0 mio. kr. over fire år til Brug for alle unge. Brug for alle unge har til formål at understøtte, at en større andel af de ikke uddannelsesparate unge påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse. Målgruppen for indsatsen er primært unge i grundskolens udskoling, men unge som har forladt folkeskolen, og som endnu ikke har påbegyndt en ungdomsuddannelse kan også omfattes af indsatsen. Brug for alle unge samarbejder med Ungdommens Uddannelsesvejledning og udvikler og afprøver udvalgte erfaringsbaserede metoder og koncepter i den fokuserede vejledningsindsats.

Børn af fængslede og deres familier

Børn af indsatte er ofte i en meget vanskelig situation. Satspuljepartierne er enige om, at afsætte 24,4 mio. kr. over fire år med henblik på at understøtte relationen mellem indsatte og deres børn. Initiativet indebærer støtte af transportudgifter til børn af indsatte og styrker de indsatte i forælderrollen gennem samtaler og gruppeforløb. Endelig etableres et familiehuse med hjælp til de familier, der skal genoptage familielivet efter endt afsoning.

Idræt for personer med særlige behov

Satspuljepartierne er enige om at sikre, at udsatte grupper, samt personer med særlige sociale behov, har mulighed for at dyrke idræt eller motion. Der afsættes 12,0 mio. kr. over fire år til indsatsen.

Forlængelse og supplement til læringskonsulenternes inklusionsindsats

Formålet med læringskonsulenternes inklusionsindsats er at understøtte, at der skabes fælles inkluderende læringsrum for alle børn og unge, hvor alle får et fagligt udbytte, og sikre inklusion af børn og unge gennem tværgående forebyggende indsatser samt sikre, at pædagoger og lærere får adgang til de rette kompetencer og værktøjer. Læringskonsulenterne tilbyder rådgivning, kompetenceudvikling og understøttelse af konkrete aktiviteter til landets kommuner, dagtilbud, fritidstilbud og skoler. Satspuljepartierne afsætter 40,0 mio. kr. over to år til indsatsen.

Implementering og opfølgning på kommende reform af servicelovens voksenbestemmelser

For at sikre, at en kommende reform af servicelovens voksenbestemmelser fører til en bedre sagsbehandling og en mere helhedsorienteret indsats for borgerne er det vigtigt, at der afsættes midler til implementering og opfølgning. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte 7,8 mio. kr. over fire år til indsatsen.

Udviklingspuljer

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 48,0 mio. kr. over 2 år til tre udviklingspuljer. Formålet med udviklingspuljerne er at støtte såvel nye, som eksisterende indsatser på social- og integrationsområdet, som udvikles og afprøves i regi af frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører.

1. *Udviklingspulje målrettet projekter for socialt udsatte grupper og fremme af integration:* Det er puljens mål, gennem støtte til konkrete projekter, at fastholde og styrke den rolle NGO'er og frivillige organisationer mv. har i forhold til udvikling og afprøvning af nye ideer, tilgange og metoder til at skabe en bedre social indsats blandt særligt udsatte grupper. Projekterne kan være målrettet mennesker med handicap, udsatte og sårbare ældre, udsatte børn og unge og socialt udsatte voksne og/eller målrettet integrationsfremmende initiativer. Der afsættes 20,0 mio. kr. i puljen i 2016.

2. *Pulje til inklusionsprojekter for børn med handicap:* Puljen har til formål at støtte projekter, som styrker børn med handicaps inklusion i skole- og fritidsliv. Projekterne kan fx gennem partnerskaber med aktører på forskellige områder etablere konkrete tilbud til børnene og deres familier, herunder inddrage andre børn og familier i indsatsen med henblik på at skabe netværk og sikre inklusion af gruppen af børn. Der afsættes 18,0 mio. kr. i puljen i 2015.

3. *Pulje til rådgivnings- og samværstilbud til mænd i krise:* Puljen har til formål at støtte projekter i frivillige organisationer mv., som er målrettet mænd i krise fx efter samlivsophør og fyring. Projekter kan bl.a. tilbyde mænd i krise rådgivning, netværksaktiviteter, mulighed for samvær med egne børn og samtale- og selvhjælpsgrupper. Puljen kan også anvendes til etablering og drift af midlertidige bomuligheder. Det er et krav, at målgruppens problemer samt metoden for indsatsen beskrives, og at der udarbejdes en klar målsætning for, hvilke resultater brugerne opnår af indsatsen og dokumentation herfor. Der afsættes 10,0 mio. kr. i puljen i 2015.

Drifts- og forankringsstøtte

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 7,6 mio. kr. i 2015, 4,6 mio. kr. i 2016 og 2,6 mio. kr. i 2017 og frem til forankrings- og driftsstøtte til en række eksisterende satspuljeprojekter. Der afsættes forankringsstøtte svarende til 5,4 mio. kr. i 2015 og 2,0 mio. kr. i 2016 til projekter, som har opnået gode resultater af deres indsatser, men som endnu ikke har sikret finansiering af indsatserne uden for satspuljen.

- Der er afsat 2,0 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 til videreførelse af projektet "Your Game" i organisationen GAM3.
- Der afsættes 3,2 mio. kr. i 2015 til videreførelse af projektet "Ud af voldens skygge" i organisationen Mødrehjælpen.
- Der afsættes 0,2 mio. kr. i 2015 til videreførelse af projektet "Sjældne-netværket" i organisationen Sjældne Diagnoser.

Der afsættes varig driftsstøtte svarende til 2,2 mio. kr. i 2015 og 2,6 mio. kr. i 2016 og frem til en række eksisterende satspuljeprojekter med dokumenterede gode resultater, hvor det ikke vurderes muligt at sikre finansiering på anden vis end via satspuljemidlerne.

- Der afsættes 1,1 mio. kr. årligt fra 2015 og frem til projektet "Center for Udsatte Flygtninge" i organisationen Dansk Flygtningehjælp.
- Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2015 og 0,8 mio. kr. i 2016 og frem til forhøjelse af driftstilskuddet til organisationen Børn, Unge & Sorg med henblik på at understøtte kortest mulige ventetider.
- Der afsættes 0,7 mio. kr. årligt fra 2015 og frem til forhøjelse af driftstilskuddet til organisationen Linien – Når sindet gør ondt med henblik på sikre en fornuftig drift af organisationens rådgivningstilbud.

Pulje til uddeling af julehjælp

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 4,0 mio. kr. i 2015 til en ansøgningspulje, hvor landsdækkende frivillige foreninger kan søge om økonomisk støtte til uddeling af julehjælp.

Pulje til sommerferiehjælp

Satspuljepartierne er enige om at forlænge sommerferiepuljen i 2015. Sommerferiepuljen giver udsatte familier med hjemmeboende børn mulighed for et ferieophold med opfølgende sociale aktiviteter, der bidrager til at hjælpe familierne til løse nogle af de problemer, der præger deres hverdag. Der afsættes 5,0 mio. kr. til initiativet.

Deltagelse og frivillighed for alle

Der er behov for at styrke udsatte gruppers deltagelsesmuligheder i samfundet og sikre en målrettet udvikling og understøttelse af en frivillig social indsats, herunder samspillet mellem den frivillige verden og den offentlige sektor. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 32,5 mio. kr. over fire år.

Rådet for Socialt Udsatte

Satspuljepartierne er enige om at forlænge Rådet for Socialt Udsattes udviklings- og aktivitetsbevilling, som gør det muligt for Rådet af egen drift at iværksætte forskning, analyser, undersøgelser og øvrige aktiviteter, der bidrager til Rådets arbejde. Der afsættes 4,0 mio. kr. over to år.

Afsavnsundersøgelser

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 2,5 mio. kr. i 2015 til at gennemføre afsavnsundersøgelser, der beskriver levevilkårene hos børn og voksne, som falder under fattigdomsgrænsen. Afsavnsundersøgelserne skal medvirke til at indkredse den gruppe af mennesker i økonomisk fattigdom, som oplever alvorlige materielle og sociale afsavn som konsekvens af få økonomiske ressourcer.

Magtanvendelse i plejefamilier

Der er nedsat et udvalg, som ser på magtanvendelse på anbringelsessteder herunder plejefamilier. Satspuljepartierne er enige om at drøfte udvalgets betænkning, når denne foreligger.

Analyse og praksisnær forskningspulje på socialområdet

Den sociale indsats over for udsatte børn, unge og familier, over for mennesker med funktionsnedsættelse og med særlige sociale problemer skal bygge på viden om, hvad der virker bedst. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte 6,0 mio. kr. over to år til en analyse med henblik på at sikre et bedre vidensgrundlag for udvikling af benchmarking på det sociale område. Samtidig udbydes der en pulje til praksisnær forskning med henblik på yderligere at forbedre vidensgrundlaget på det sociale område.

Efterskoleforeningens stipendieordning

Formålet med Efterskoleforeningens stipendieordning er at sikre bedre overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse for flygtninge- og indvandrere fra resourcesvage familier. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 11,1 mio. kr. til formålet.

Videreførelse af Projekt Anonym Stofmisbrugsbehandling

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 2,5 mio. kr. i 2015 til videreførelse af Projekt Anonym Stofmisbrugsbehandling frem mod, at et nyt lovforslag om anonym stofmisbrugsbehandling forventes at træde i kraft.

Forlængelse af midlertidig driftsstøtte til RoboBraille

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 1,6 mio. kr. i 2015 til midlertidig driftsstøtte til RoboBraille med henblik på, at RoboBraille får mulighed for at finde en varig organisatorisk og økonomisk forankring.

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på børne-, ligestillings-, integrations- og socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en ad hoc orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

fm.dk